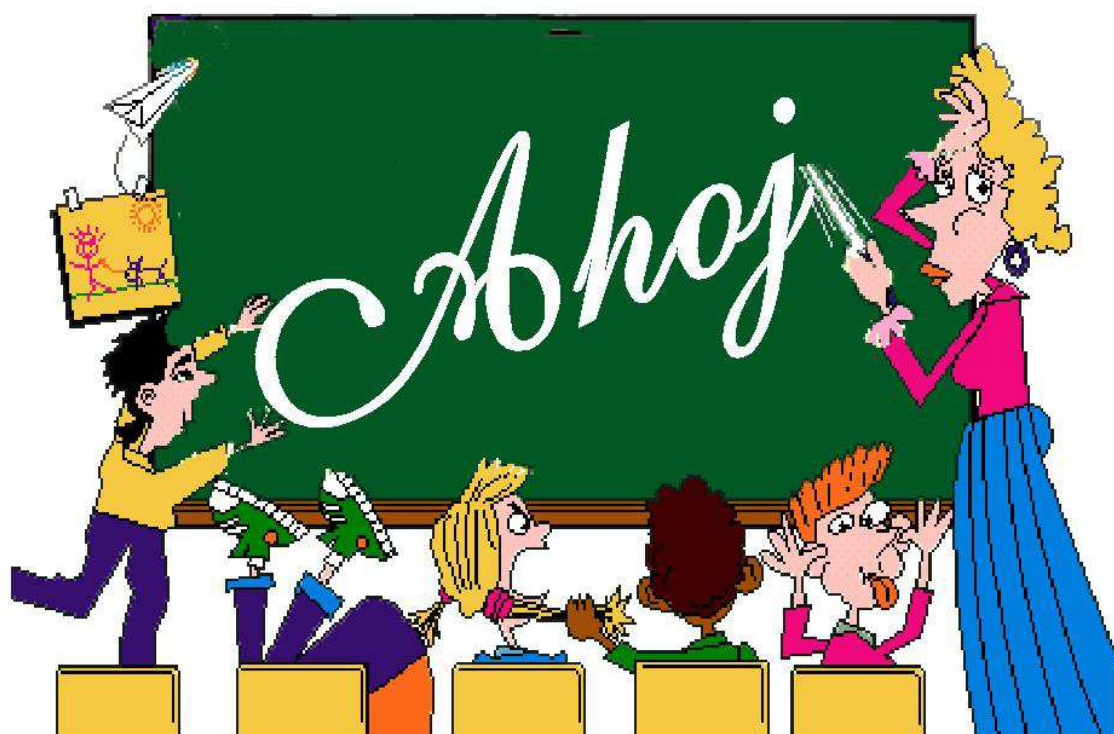

číslo: 10

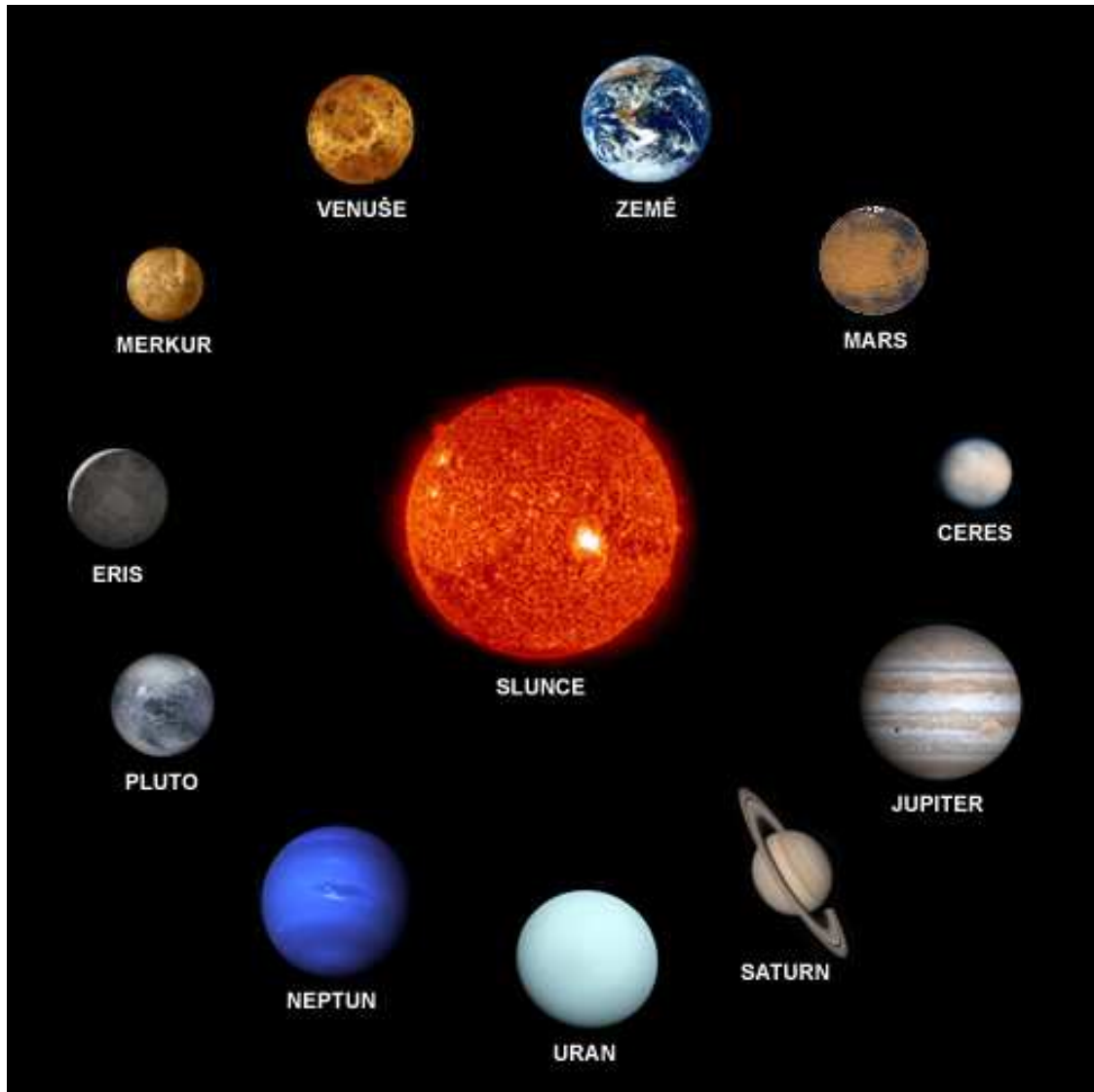
rok: 2012

SPĚŠLÍK

ČASOPIS PRO 1. STUPEŇ ZŠ BLATENSKÁ

Planety

Merkur

5.a

Merkur ke Slunci nejbliže je,
rozdílná teplota tam panuje.

Téměř 700 stupňů rozdíly dosahují
a všichni se tomu stále podivují.

Na polokouli přivrácené ke Slunci
vystoupí teplota až ke 430 stupňům.

Na polokouli odvrácené od Slunce
blíží se mráz až -180 stupňům.

Žádná kosmická loď se tam nedostala,
posádka se tamějších teplot obávala.

Merkur hnědou barvu nosí
a o jinou se neprosí.

Merkur má tenkou atmosféru,
která odpovídá vakuu.

Vakuum je prázdný prostor,
rýmuje se se slovem motor.

Venuše

Žanda Nejedlá

Venuše je velikostně srovnatelná se Zemí,
dýchatelné prostředí na ní však není.
Jinak se jí říká „JITŘENKA“ či „VEČERNICE“
a řadí se mezi oběžnice.

Nejpomaleji kolem své osy rotuje,
od východu k západu se však pohybuje.
Po Měsíci v noci nejjasnější je
a po římské bohyni se jmenuje.

Tvoří ji kameny pevné
a měsíce nemá žádné.
Teplota se zde pod nulu nedostane,
kolem čtyř set stupňů zůstane.

Mars

Mars dostal jméno po římském bohu války,
má barvu rudou z blízka i z dálky.

Jestli tam existoval život, neví se,
ví se však, že Mars má dva měsíce.

Tato planeta se nachází čtvrtá ve sluneční soustavě
a dá se říci, že s naší planetou stejně velká je.

Země

Kačka Rašková

Země je planeta, na níž žijeme,
hodně si na ní libujeme.
Z větší části ji voda pokrývá
a na souš tolik místa nezbývá.

Světadíly, státy, oceány
už jsou nám dobře známy.
Moře, řeky, přehrady
víme si s nimi rady.

Poloostrovy jsme hledali,
státy jsme na nich poznali.
Skandinávie, Apeniny, Pyreneje
každý si je zamiluje.

Ostrovy jsme letmo navštívili,
po prázdninách jsme zatoužili.
Korsika, Sicílie, Kréta
cítíme vůni léta.

Jupiter

Jupiter je planeta ze všech největší,
za jedenáct let se kolem Slunce otočí.
Oranžová a bílá ho pokrývá,
oběžnou dráhu dlouhou má.

Saturn

Hanča Panušková

Saturn velké prstence zdobí,
jméno římského boha nechybí.

Mezi plynné obry se zamíchal,
slunečním paprskům těžko naslouchal.

Dostal se na šestou příčku,
stejně má daleko ke Sluníčku.

Už je tady stovky let
a ještě nikam neutek.

Uran

Uran byl řecký bůh nebe,
sedmá planeta jeho jméno nese.

Byl z rodu velkých Titánů a Kyklopů,
což byli předchůdci olympských bohů.

Dvacet sedm měsíců má,
více se jich zatím nezná.

Patří mezi plynné obry,
schovává se za modré hory.

Neptun

Bára Kubešová

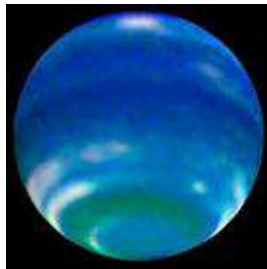
Neptun nejdále od Slunce je,
nízká teplota se zde pohybuje.

Neptun se z plynů skládá,
za plynné obry se pokládá.

Atmosféra je složená z hélia a vodíku
s podílem vody, metanu a „čpavíku“.

Neptun má také 13 měsíců
a kolem sebe pár prstenců.

Neptun byl římský bůh moře
a tato planeta je zbarvena modře.

Uhadneš, kdo je na obrázku?

Pluto

Kačka Rašková, Žanda Nejedlá

Pluto bylo původně planetou nejmenší,
v roce 2006 se zařadilo mezi trpasličí.

Pluto má čtyři známé měsíce,
pletou se nám často velice.

Charón je z nich však největší,
jeho planeta není o moc větší.

Charón, po němž se pojmenoval,
Orfeovi dobrý skutek daroval.

Charón byl převozníkem v podsvětí,
Orfeus zas zdrcen svou bolestí.

S řeckou mytologií je spojen také další,
je to Hydra Pluta měsíc nejvzdálenější.

Jméno dostal po příšeře Hydra,
jež hlídala království boha Háda.

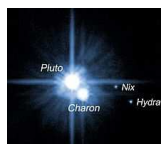
A i třetí měsíc Nix
má jméno po bohyni Nyx.

Byla to řecká bohyně tmy a noci
a to vám musím ještě říci.

Matkou převozníka Charóna byla,
na to bych málem byla zapomněla.

Měsíc S/ 2011 je poslední,
označení má zatím provizorní.

Z řecké mytologie bude jméno vybráno,
s podsvětím bude jistě spojováno.

Sluneční soustava

5.a

Planety, měsíce, komety
patří do sluneční soustavy.

Plyny, horniny a kovy
jistě tvoří naše planety.

Planety se svými měsíci stále krouží,
kolem Slunce se po oběžné dráze plouží.
Oběžné dráhy neboli orbity
překonávají naše planety.

Merkur a Venuše však žádné měsíce nemají
a ani vodu důležitou pro život neznají.
Život tam existovat nemůže,
i proto, že ke Slunci jsou nejbližší.

Slunce

5.a

Slunce je hvězda jako ostatní,
které vidíme na obloze noční.
Milionkrát větší než naše Země je,
díky ní život na Zemi existuje.

Její jádro je částí nejžhavější,
různé reakce probíhají v jádře slunečním.
Do vesmíru energie uvolňována je,
mohutný gejzír plynu ze Slunce vyšlehuje.

Kdo se často opaluje,
svou kůži rád vystavuje.
Ať se řádně namaže,
své spálení už nesmaže.

Měsíc

5.a

Měsíc je velmi studený,
jeho povrch kamenitý.

Je zcela tichý,
atmosféra mu chybí.

Jeho gravitační síla způsobuje příliv
a samozřejmě stranou nezůstane odliv.

Měsíc prochází svými fázemi,
my se seznamujeme s jeho tvářemi.

Vylušti přesmyčky:

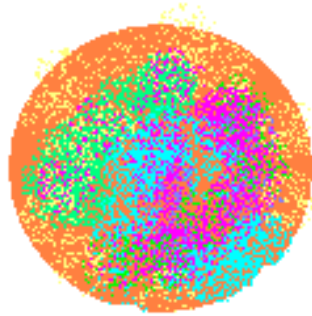
NCEULS
CÍMĚS
TUNPEN
ETNAALP
BITYOR
ĚEZM

DÍSOZUHVĚ
ZĚADVH
NELUSČNÍ
ANSRTU
EEUŠNV
SRMA

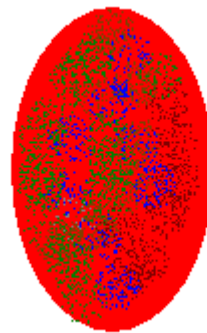
Hledej planety:

Byl Sámer ku Radkovi nespravedlivý?
Velký nezmar stojí vedle tebe.
Laura nechala dveře otevřené.
Za chvíli vyleze měsíc.

Příběhy

vymyšlených

planet

Zakrslá planeta Žanda Nejedlá

Na jedné cizí oběžné dráze obíhala kolem cizího SLUNCE strašně malá PLANETKA. Říkalo se jí **Zakrslá**. Byla nejbližší k cizímu slunečnímu záření ze všech tří cizích planet, a proto začala být vysušována a spalována. Astronauti už ji dávno objevili i prozkoumali, ale kvůli zvýšené teplotě na ni nikdo nechtěl žít. Tak se tam usadil zvláštní kmen podivně mluvících žabomyší. Říkali si Minimojové.

Vypadali takto: Hlava žabí, ocas myší
od ostatních se velmi liší.
Uši dlouhé, tělo úzké
na povrchu hodně kluzké.
Dohromady osm nohou
zamotat se jim nemohou.

Tito Minimojové byli tak malí, že nebyli vidět pouhým okem. Zakrslá planetka se jimi začala přemnožovat. Kvůli jejich přemnožení se ztratila jejich oblíbená potrava – rostlina FUFÍK. Tento kmen začal vymírat. Zbyla pouze malá dvojčata, bratři SUMSUM a MUSMUS. Tito chlapci přežili díky tomu, že na tuto bylinu měli alergii. Jedli všechno možné, o co zase nestáli ostatní vymřelí Minimojové.

Jednoho dne, když si spolu hráli, přistál vedle nich zvláštní létající talíř se třemi neznámými osobami. Byla to trojčata: LILA, LALA a ALIL. Zeptali se nových kamarádů, jestli se zde mohou schovat před zlým čarodějem KORDUFEM, který pustoší jejich planetu. SUMSUM a MUSMUS souhlasili a přátele přijali mezi sebe.

Zanedlouho na Zakrslé planetce vznikl nový život.

Houbová planeta

Kristýna Harmáčková

O Vánocích jsem dostala stavebnici Lego. Ještě večer jsem si postavila neznámou planetu. Dala jsem jí jméno Houbová. Potom jsem však musela do postele. V noci se mi o ní zdálo. Byl to neuvěřitelně živý sen.

Ráno jsem nevěřila svým očím. Z planety se stala obrovská koule. Dotkla jsem se jí a najednou mě vcucla dovnitř. Nemohla jsem se vzpamatovat. Uvnitř byly samé houby a pár keřů. Šla jsem dál a uviděla jsem pařez, z něhož se ozývaly něčí hlasy. Pochopila jsem, že je obydlená. Za malou chvíli vyšli z pařezu houboví skřítki. Polekala jsem se a raději jsem ustupovala. Ale oni promluvili a poprosili mě, abych zůstala. Skřítki byli přátelští a dobrosrdeční. Prozradili mi, že je planeta zakletá jedním zlým houbovým čarodějem.

Zeptala jsem se: „V čem spočívá to zakletí?“

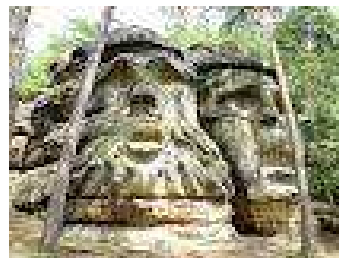
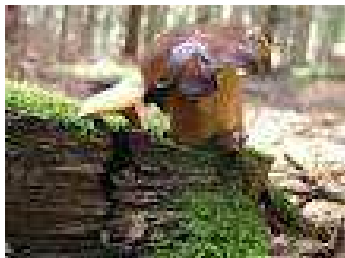
A oni mi odpověděli: „Jakmile se přiblížíme ke svým houbovým domečkům, zmizí, když se vzdalujeme, tak se zase objeví. Proto všichni přebýváme v tom pařezu.“

Zamyslela jsem se: „Jak vám mohu pomoci?“

Největší skřítek se dal do vysvětlování: „Houbový čaroděj vlastní takovou hůl a ta má kouzelnou moc, která vše způsobuje. Je třeba, aby o ni přišel.“

Rozhodla jsem se, že jim pomůžu. Vydali jsme se na cestu a došli jsme ke starému pařezu, v němž čaroděj bydlel. Prozkoumali jsme terén a nikoho jsme neviděli. Nejmenší skřítek vlezl dovnitř pařezu a pošeptal, že čaroděj tvrdě usnul. Ostatní skřítkové se potichu vydali za nejmenším a začali čaroděje svazovat provazem. Rychle jsem sáhla po kouzelné holi a zničila ji. Vtom se čaroděj probudil a začal vyhrožovat. Nebylo mu to nic platné. Nakonec podlehl a slíbil, že už skřítkům nebude znepríjemňovat život. Až poté ho rozvázali.

Začal jim pomáhat a stal se jejich dobrým kamarádem. Já jsem se se všemi rozloučila a vystoupila jsem z planety. Ta náhle zmizela. Postavila jsem si novou, ale ta už se neobživila.

Planeta LILIPUT

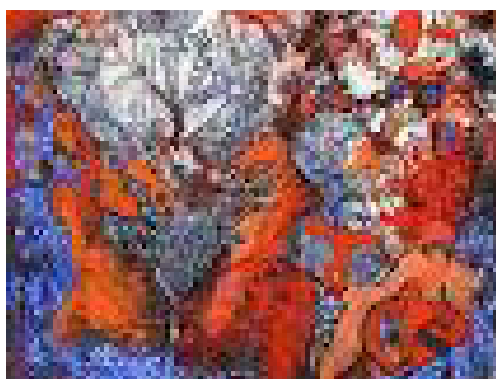
Bára Kubešová

Jednoho dne před několika lety neměli hvězdáři co dělat, tak se dívali do dalekohledu. Po chvílce je to také omrzelo, jeden však stále pozoroval. Najednou spatřil něco, co ještě nikdy neviděl. To co zahlédl, byla nějaká planetka, která nebyla větší než Merkur. Zaostril dalekohled, aby záhadné těleso lépe viděl. Zavolal ostatní hvězdáře, jestli by mu někdo neporadil, co se tam nachází. Jeden z nich odpověděl, že se jedná o neznámou planetku. Hvězdář, který už o ní slyšel, se také zajímal o rakety. A tak sestrojil raketu, jež nespotřebovala ani příliš paliva, prostě byla výhodná. Touto raketou se hvězdář dostal až na planetu.

Byla to zajímavá planeta, neboť na ní žilo pár LILIPUTŮ. Pro ně byl hvězdář obr. Tyto zajímavé postavičky neuměly číst, psát ani počítat. Chtěl poznat, co umí. Jednoho dne je postihla povodeň. Protože tito lidé byli malí, nemohli před povodní utéci. Stačili doběhnout ještě pro žebřík, po němž vylezli na strom. Nejopatrnější z nich vykřikl: „Co teď?!“ Další človíček navrhoval, že musí počkat, až voda ustoupí. Ostatní souhlasili. Míjely dny a voda neustupovala. Už si začínali myslet, že to nepřežijí. Každý den jeden z nejodvážnějších jim obstaral pití a jídlo. Naštěstí ho nebylo potřeba hodně.

Až jednoho dne začala voda ustupovat. Ulevilo se jim. Voda ustupovala pět dní. Šestý den mohli začít s opravami. Netrvalo dlouho a tato planeta vypadala jako dřív. Pak se s nimi hvězdář rozloučil. Liliputí planetu už nic takového nepostihlo. Kdyby se náhodou opět museli poprat s nějakou přírodní katastrofou, tak si poradí. Touto povodní získali zkušenosti a svým příbytkům udělali pevnější základy.

Od té doby žijí pohodlně a jejich planetku zná skoro celý svět.

Planeta Hraní

Louisa Arnetta Barrett

Na planetu Hraní se vydávají rodiče s malými dětmi při každodenním vyprávění kouzelných příběhů.

Také jsem se na ni dostala díky své fantazii. Představovala jsem si, jak je tam veselo. Stále hraje příjemná diskotéková muzika, při níž starší tančí a vedle na hřištích probíhá fotbalový a florbalový zápas. Poblíž jsou pouťové atrakce, na nichž stále někdo dovádí.

I já jsem ve svém pohádkovém snu vyzkoušela jednu atrakci po druhé. Potom jsem si všimla, že vzadu byl postavený hrad, který byl zaplněný balónky, do nichž se padalo po dlouhém sjezdu ze skluzavky. To byla paráda! Tolik srandy a strkanců jsem si vybavila. Dokonce jsem mezi dětmi spatřila i dva staříky, kteří si to dovádění nechtěli nechat ujít.

Věřte, že tato planeta existuje. Jen v každém z nás musí být kousek toho malého bezstarostného tvorečka.

Já Vám přeji mnoho hravých dní, spoustu zážitků se svou fantazií a příjemné snění.

ŘÍŠI HRAČEK MÁM RÁDA,
ČASTO SE MI O NÍ ZDÁVÁ.
JAK SE HONÍM S PŘÍŠERAMI
A LÁMU SI HLAVU S JEJICH BITVAMI.

OBČAS ZASE SNÍM
O TAJEMNÉM KRÁLOVSTVÍ.
JAK SE S PRINCEM POTKÁM
A S HROZNÝM DRAKEM UTKÁM.